

MET DE NORMEN WORDT NIET GELACHEN ...

Een logistieke norm is een tekst die de minimale technische elementen bevat die nodig zijn om materiaal van een uniforme kwaliteit voor de volledige geïntegreerde politie, gestructureerd op twee niveaus, te verkrijgen. En verder?

*Tekst Gwenaëlle Maziers
Fotografie Jos Balcaen*

BRUSSEL – Een tiental personen binnen de federale politie houdt zich tegenwoordig bezig met de logistieke normen, die als nieuwigheid ontstaan zijn uit de politiehervorming van 2001. Dossiers, technische en operationele tests, juridische teksten en nauwgezette redacties staan dagelijks op het programma van de dienst R&D en Normen van de Directie van de infrastructuur en de uitrusting (DSM). Maar waarom bestaan de normen? Waar stemmen ze mee overeen? Hoe worden ze uitgewerkt? En wat is het nut ervan? Deze vragen stelden we aan hoofdcommissaris Jean-Luc Parmentier, diensthoofd R&D en Normen, en aan zijn adjunct, juriste Carine Vandevelde.

Gemeenschappelijke normen

Aan de basis van de normen staat een wil om te zorgen voor een minimale kwaliteit van de uitrustingen, zowel van de lokale politie als van de federale politie. Jean-Luc Parmentier: “De normen bestaan om de cohesie en de uniformiteit tussen de uitrustingen van de twee niveaus van de geïntegreerde politie te waarborgen. Op die manier wordt alle materiaal genormeerd dat zowel door de lokale politiezones als door de federale entiteiten wordt gebruikt. Laten we de ruiterhelm als voorbeeld nemen. Deze werd tot voor kort enkel door de federale politie gebruikt en er bestond geen enkele norm voor. Doordat er onlangs in een politiezone een cavalerie-eenheid werd opgericht, ontstond de behoefte om de helm te ‘normeren’, aangezien hij door de twee niveaus zal worden gebruikt.”

Visuele identiteit en striping, basisuitrusting, motorkledij en ordehandhavingskledij en de klassieke bewapening – pistool, spray, wapenstok – zijn dus allemaal zaken waarvan de vorm en de technische kenmerken door normen worden gereguleerd.

Een morele verantwoordelijkheid

Zodra de normen gepubliceerd en opgestuurd zijn naar de verschillende verantwoordelijken van de geïntegreerde politie, worden ze geacht door iedereen te worden aangenomen en nageleefd. Er bestaan echter geen duidelijke maatregelen om degenen die ervan afwijken te bestraffen. Maar zoals Carine Vandevelde verduidelijkt: “Het is de verantwoordelijkheid van de hiërarchie – en van de burgemeester en het politiecollege – om te zorgen voor materiaal dat aan de normen voldoet. Wanneer een politieagent tijdens een actie gewond raakt door materiaal dat mankementen vertoont, kunnen ze burgerlijk of strafrechtelijk aansprakelijk worden gesteld. Ze hebben bovendien een morele verantwoordelijkheid en moeten zich verplicht voelen om de normen te respecteren. Tot slot moeten de provinciegouverneurs ook een controle uitvoeren. Ze werken op basis van klachten of vermoedens.”

De norm is een tekst van meerdere pagina's die in drie delen is onderverdeeld. Het laatste deel, dat uit tekeningen bestaat, geeft het geheel het uitzicht van een modetijdschrift. In de norm wordt een hele reeks minimale technische verplichtingen uiteengezet over een bepaald materiaal en waaronder men niet mag gaan. Niets belet evenwel om het beter te doen. Integendeel.

Maar hoe wordt die tekst opgesteld? Een eerste aanzet wordt gegeven door de commissaris-generaal, een directeur-generaal, de Vaste commissie van de lokale politie of de dienst R&D en Normen. “Een werkgroep, samengesteld uit gebruikers, komt bijeen om een geheel van verplichtingen waaraan de helm moet voldoen en de bescherming die hij moet bieden, vast te leggen. Deze gebruikers moe-

Operationele testen : de algemene reserve (DAR) test de vuurbestendigheid van de ordehandhavingshelm (HO-helm).

...
 ten noodzakelijkerwijs de gevaren waaraan ze worden blootgesteld en hun behoeften kennen. Laten we het voorbeeld van de ordehandhavingshelm (HO) nemen ter illustratie van de stappen die voorafgaan aan het opstellen van een norm. In dit geval werd een beroep gedaan op politieagenten die met dit soort opdrachten belast zijn. De vertegenwoordigers van de gespecialiseerde eenheden van de federale politie en van de lokale politie werden aangewezen. De groep, aangevuld met vakbondsafgevaardigden en preventieadviseurs, heeft de behoeften bepaald: het gaat om een ordehandhavingshelm; hij moet dus bestand zijn tegen vuur, molotovcocktails, projectielen, hij moet toelaten dat men bevelen hoort, enz.”, legt Jean-Luc Parmentier uit. Deze groep kan voor deze taak worden bijgestaan door technici die moeten nagaan of hetgeen de gebruikers vragen, nodig en uitvoerbaar is. Daartoe onderzoeken ze de mogelijkheden op de markt.

Alle vastgestelde en bijeengebrachte verplichtingen in een normeringsproject moeten vervolgens het fiat krijgen van de verschillende bevoegde overheden voordat ze goedgekeurd worden. Directiecomité van de federale politie, Vaste commissie van de lokale politie, Commissie uniform of bewapening, minister van Binnenlandse Zaken en tot slot syndicale onderhandelingen vormen allemaal onvermijdelijke stappen alvorens de normen gepubliceerd en van kracht kunnen worden.

Alhoewel de norm niet voor eens en voor altijd wordt vastgelegd, zal hij de eerste vijf jaar niet worden aangepast. Zo kan iedereen zich aan de norm aanpassen en krijgt hij de tijd om geanalyseerd te worden. Er zullen echter objectieve redenen of ingrijpende technologische verbeteringen, naast een technisch realiseerbare vraag, nodig zijn opdat men de norm zal veranderen.

Vuurproef

Eenmaal de overheidsopdracht is uitgeschreven, zal de dienst R&D en Normen nog moeten tussenkomen om zich ervan te vergewissen dat de inschrijvers de norm en het bestek dat hiervoor werd opgesteld, respecteren. Naast de technische tests in één of meerdere onafhankelijke Belgische en buitenlandse, burgerlijke of militaire laboratoria, die de stukken zullen testen volgens internationale normen, zullen de meedingende uitrustingen worden onderworpen aan talrijke operationele tests in een federale of lokale entiteit, afhankelijk van het geteste materiaal. In het geval van de ordehandhavingshelmen werden de 'test'-exemplaren opgestuurd naar de Directie van de algemene reserve (DAR).

De tests, die in aanwezigheid van de dienst R&D en Normen en een preventieadviseur werden uitgevoerd, hebben de stukken absoluut niet gespaard. De vuurbestendigheid, het comfort, de zichtbaarheid, de mogelijkheid om omgevingsgeluiden en bevelen te horen, werden grondig onderzocht. Om het comfort en de veiligheid van iedereen te garanderen, heeft men nagegaan of zowel potige als tengere kerels konden lopen, trappen konden oplopen of in

een voertuig konden stappen met een helm op. “We zullen daarentegen geen operationele tests uitvoeren in echte omstandigheden. We kunnen het risico niet nemen om personeel in te zetten voor operaties met materiaal dat dan ontoereikend zou blijken te zijn”, aldus Jean-Luc Parmentier.

Ten slotte zullen de testpersonen de voorgestelde stukken tijdens een evaluatiecommissie van het materiaal evalueren, waarna een verslag en een beoordeling voor elk meedingend stuk zal worden bezorgd aan de Directie van de aankopen (DSA), die de opdracht zal gunnen.

Rampscenario?

En indien de normen niet zouden bestaan? De politie zou niet ophouden te functioneren, maar de geïntegreerde operaties zouden evenwel in gevaar kunnen komen door de verscheidenheid van het gebruikte materiaal. Op dit punt benadrukt Jean-Luc Parmentier: “Er zijn zoveel verschillende materialen op het terrein dat de afwezigheid van normen deze verschillen, die een typisch fenomeen zijn in het kader van de visuele identiteit, alleen maar zou benadrukken. Dat zou het succes van een geïntegreerde opdracht in gevaar kunnen brengen doordat problemen in gebruik ontstaan, vooral wanneer materiaal wordt uitgewisseld en samengevoegd waarvoor het gebruik een voorafgaande opleiding vereist.” Carine Vandeveldt besluit: “De normen vormen ook een garantie voor de lokale politie, die doorgaans niet altijd de middelen heeft om de uitrustingen te testen. Doordat de normen tijdens de openbare aanbesteding worden gerespecteerd, kunnen de politiezones die gebruikmaken van de federale overheidsopdrachten, op veilig materiaal rekenen.” ■

Technische testen: in een labo krijgt de HO-helm enkele rake klappen

DE NORMEN OP HET WEB

Om de normen te raadplegen, zie de rubriek 'De normen' van de website van de materiële middelen, toegankelijk via Portal of op het adres www.dgm-web.be.